

PRAWO

Odpowiedzialność karna ORGANIZATORÓW TURYSTYKI za brak wpisu do rejestru

Na przedsiębiorcy turystycznym ciąży obowiązek dokonania wpisu do rejestru. Brak tego wpisu skutkuje odpowiedzialnością karną. Lista osób, które mogą w ten sposób odpowiadać, jest dość długa.

HUBERT SARZYŃSKI

Podjęcie przez przedsiębiorcę działalności w charakterze organizatora turystyki, niezależnie od obranej formy prawnej, uzależnione jest od spełnienia wymagań wskazanych w art. 7 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (dalej: ustawa). Dopiero po spełnieniu tych wymagań, zgodnie z art. 24 ustawy, możliwe jest wpisanie przedsiębiorcy do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.

Dla przedsiębiorców, którzy podejmują działalność turystyczną objętą obowiązkowym wpisem do rejestru bez wymaganego wpisu, ustawa przewiduje szczególne zasady odpowiedzialności. Te szczególne zasady są związane z rozszerzonym katalogiem osób odpowiedzialnych za prowadzenie działalności wymagającej wpisu do rejestru, choćby nie miały one realnego wpływu na zarząd nad przedsiębiorcą lub prowadzenie przez niego działalności.

KTO MOŻE PONIEŚĆ KARĘ

Art. 59 ustawy wskazuje, że karalne jest pełnienie funkcji w podmiocie prowadzącym działalność w zakresie organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych, jeżeli podmiot ten nie jest wpisany do rejestru, albo w podmiocie świadczącym taką działalność pomimo administracyjnie nałożonego za-

kazu prowadzenia działalności. Inaczej niż w przypadku kodeksu spółek handlowych czy ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, ustawa precyzyjnie określa funkcje objęte szczególną dbałością o wpis do rejestru:

- ✓ zarząd, rada nadzorcza lub komisja rewizyjna spółki prawa handlowego;
- ✓ zarząd, rada nadzorcza lub komisja rewizyjna spółdzielni;
- ✓ zarząd fundacji lub stowarzyszenia.

Ponadto zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy, za niewpisanie podmiotu do rejestru odpowiada również każda osoba, która prowadzi działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu albo w przypadku działalności objętej zakazem na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami lub jest przedstawicielem lub pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

Tak skonstruowany katalog osób odpowiedzialnych za prawidłowość wykonywania działalności turystycznej oznacza, że de facto każda osoba sprawująca zarząd lub zajmująca się wewnętrznym nadzorem nad działalnością podmiotu powinna zweryfikować, czy wykonywanie działalności jest poprzedzone wpisem do rejestru. Przepisy art. 59 ustawy nie wprowadzają żadnego ograniczenia podmiotowego odpowiedzialności związanego przykładowo ze zmianą składu

osobowego organów w toku prowadzenia działalności. Każdy członek organów wskazanych w treści przepisów, a także każda osoba prowadząca działalność na własny rachunek (np. osoby fizyczne wykonujące jednoosobową działalność gospodarczą), musi dopilnować poprawności formalnej działalności turystycznej wykonywanej przez podmiot. Przepisy nie przewidują również ograniczeń odpowiedzialności związanych z okresem wykonywania funkcji wskazanych w ich treści. Można z tego wysunąć jednoznaczny wniosek, że nawet chwilowe objęcie funkcji przez daną osobę oznacza jej pełną odpowiedzialność za prawidłowość spełnienia formalnego wymogu wpisu do rejestru, o którym mówi ustawa.

Pierwsza część art. 59 ustawy odwołuje się wprost do spółek prawa handlowego i innych podmiotów, w których funkcjonują wewnętrzne organy odpowiedzialne za zarządzanie oraz nadzór nad prowadzoną działalnością. Prowadzenie działalności przez osoby fizyczne na zasadzie jednoosobowej działalności gospodarczej i ich odpowiedzialność karna zostały również omówione. Wykonywanie działalności wspólnie z innymi osobami jest odniesieniem do spółek osobowych prawa handlowego, w których nie ma organów wewnętrznych zajmujących się zarządzaniem spółką, a zarząd leży w rękach wspólników.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRZEDSTAWICIELI

Ostatnią kategorią osób odpowiadających karnie za prawidłowość prowadzenia działalności w zakresie wpisu do rejestru są pełnomocnicy lub przedstawiciele w prowadzeniu działalności. Pełnomocnik lub przedstawiciel ma działać bezpośrednio w granicach prowadzenia działalności, nie można więc powiedzieć, że każdy pełnomocnik działający w jakiegokolwiek sprawie w imieniu podmiotu będzie odpowiadał karnie (np. pełnomocnicy procesowi, pełnomocnicy w postępowaniach podatkowych itp.). Do pełnomocników oraz przedstawicieli, którzy są związani z prowadzeniem działalności i przez to bezpośrednio odpowiedzialni, należy zaliczyć prokurentów oraz pełnomocników wpisywanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Osoby te są uprawnione do reprezentacji podmiotów, w imieniu których działają, a także ich reprezentacja jest związana z prowadzeniem działalności gospodarczej przez ten podmiot. Każdy inny pełnomocnik lub przedstawiciel będzie podlegał odpowiedzialności karnej, jeśli zakres jego pełnomocnictwa lub zakres wykonywanych przez niego czynności będą związane z wykonywaniem przez podmiot działalności o charakterze turystycznym.

Przedsiębiorcy turystyczni, a także ich pracownicy, współpracownicy, podwykonawcy czy agenci muszą mieć świadomość swojej odpowiedzialności, jeżeli przykładowo zawierają umowy w imieniu podmiotu z podróżnymi.

TRZEBA WERYFIKOWAĆ MOCODAWCĘ

Ze względów biznesowych, logistycznych lub funkcjonalnych przedsiębiorcy turystyczni ustanawiają swoich przedstawicieli w placówkach lub oddziałach, aby przyspieszyć proces oferowania usług turystycznych, a także zawierania umów o imprezy turystyczne. Z reguły w takich przypadkach są osoby wyznaczone posiadające szczególne upoważnienie do zawierania umów w określonym zakresie. Każda z takich osób, jako będąca przedstawicielem przedsiębiorcy świadczącego usługi turystyczne / ułatwiającego nabycie usług turystycznych, musi weryfikować poprawność formalną działalności wykonywanej przez swojego mocodawcę dla uniknięcia odpowiedzialności karnej.

Niedopełnienie obowiązku wpisu do rejestru oraz pełnienie funkcji lub reprezentowanie podmiotu prowadzącego działalność turystyczną bez wpisu do rejestru są zagrożone sankcjami w postaci grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat trzech. Osoby zarządzające podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych muszą dopilnować, aby podmiot został zgłoszony do rejestru i działalność nie była wykonywana bez odpowiedniego wpisu. Taki sam obowiązek spoczywa na organach pełniących nadzór nad prowadzeniem działalności przez podmiot, niezależnie od czasu oraz zakresu wykonywanej funkcji. Dla uniknięcia odpowiedzialności karnej każdy członek zarządu, komisji rewizyjnej, rady nadzorczej, wspólnik w spółce osobowej, pełnomocnik lub przedstawiciel powinien zweryfikować poprawność wykonywania działalności przez przedsiębiorcę turystycznego, jeżeli będzie pełnił funkcję, uczestniczył lub w inny sposób współdziałał z takim podmiotem. ●

**Autor jest radcą prawnym,
junior partnerem w BSO Prawo & Podatki**